

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ: Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Συγγραφείς: ΣΠ.Κ.ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ

Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 50659556

Αριθμός Έκδοσης 1

Έτος Τρέχ. Έκδοσης 2009

Λέξεις κλειδιά ΘΕΟΛΟΓΙΑ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, θεολογικές σπουδές, ψυχή και σώμα, ψυχανάλυση

ISBN 9789609957526

Εκδόσεις Γ.ΒΟΥΤΖΟΥΛΙΔΗ

Αριθμός Σελίδων 500

Διαθέτης (Εκδότης) ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ MYSTERIUM TREMENDUM

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΜΕΡΟΣ Β

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

- Ποιο είναι το αντικείμενο της Ψυχολογίας της Θρησκείας;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΚΥΡΙΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

2. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

I. WILLIAM JAMES

- Ποια συμβολή/διάκριση του W. James θεωρείται ως μια από τις κυριότερες στην Ψ. της Θρησκείας;
- Από ψυχολογική άποψη, κατά τον James, το θρησκευτικό βίωμα δεν απαρτίζεται από ευκρινώς συνειδητά στοιχεία. Γιατί;
- Από τι αποτελείται ο θρησκευτικός βίος κατά τον James και πώς εκφράζεται η θρησκευτική αλήθεια;

II. RUDOLF OTTO

- Πού έγκειται και τι συνιστά το θρησκευτικό βίωμα κατά τον R. Otto;
- Ποιες είναι οι δύο κύριες και αντίθετες μεταξύ τους τάσεις, που αναπτύσσονται στον άνθρωπο, κατά τον R. Otto, όταν αυτός έρχεται σε “επαφή” (κοινωνία) με το ΆΓΙΟΝ;
- Επηρεάζεται ο Otto από τον γερμανικό Ιδεαλισμό;

ΜΕΡΟΣ Γ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΒΑΘΥΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

1. Η ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ (SIGMUND FREUD)

I. Η ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

- Η έννοια του Θεού στον S. Freud.
- Η προέλευση της θρησκείας κατά τον S. Freud.

2. Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ALFRED ADLER)

I. Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

- Ποια είναι η πηγή της θρησκευτικότητας κατά τον Adler;
- Σύμφωνα πάντα με τον Adler, στην προσπάθεια της κάθε μιας ψυχής για υπέρβαση του συμπλέγματος κατωτερότητας (Minderwertigkeitskomplex), η πίστη στον Θεό εξυπηρετεί τα μέγιστα. Τι εννοεί;
- Έτσι, για τον Adler η θρησκεία —περισσότερο από την Επιστήμη— φαίνεται να είναι «αποτελεσματική»... Γιατί;

3. Η ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (C. JUNG)

I. Η ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

- Τι περιλαμβάνει, κατά τον Jung, το ασυνείδητο;
- Τι αντιπροσωπεύει το «Συλλογικό Ασυνείδητο»;
- Τι είναι οι Αρχέτυποι (Archetypen) και σε τι μορφοποιούνται;
- Γιατί ο Jung αποκάλεσε αυτές τις εικόνες «Αρχέτυπους»;
- Οι Αρχέτυποι, τότε, ενώ είναι ασυνείδητοι, βρίσκουν τρόπο να εμφανισθούν στο συνειδητό;
- Τι είναι, κατά τον Jung, η θρησκεία;
- Τα (θρησκευτικά) δόγματα επινοήθηκαν και τι αποτελούν;
- Η ιδέα του Θεού και όλου του πλέγματος του κόσμου των θρησκευτικών φαινομένων είναι απλά προβολές της ψυχικής διαδικασίας;
- Γιατί για τον Jung, βαθύ γνώστη των περισσότερων θρησκευμάτων τού κόσμου, συνιστά νόσο η απουσία της θρησκείας;
- Από πού πηγάζει η θρησκευτική εμπειρία;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2º: Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

3. ERICH FROMM

I. Η ΘΡΗΣΚΕΙΟ-ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ Ε. FROMM

- Πώς εξηγείται η παγκοσμιότητα του θρησκευτικού φαινομένου στον Ε. FROMM;
- Τι αντιπροσωπεύει ο Θεός;

ΜΕΡΟΣ Δ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1º: ΘΕΙΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

1. ΘΕΟΣ ΚΑΙ Θ. ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

I. ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΣ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

- Τι ονομάζουμε Θεία Αποκάλυψη;
- Η Θεία Αποκάλυψη στην ορθόδοξη χριστιανική Παράδοση.
- Με ποιο τρόπο προσεγγίζει η σύγχρονη Ψυχολογία της Θρησκείας το μυστήριο της Θ. Αποκάλυψης;
- Οι απόψεις του R. Stark.
- Ο «θρησκευτικός τύπος» στην τυπολογία του Spranger.

2. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

I. Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

A. Ορισμός

- Με τι δεν πρέπει να ταυτίζεται η θρησκευτικότητα;
- Υπό μία γενικότερη έννοια ως θρησκευτικότητα θα μπορούσε να θεωρηθεί... (Κ. Tamminen).

Γ. Παράγοντες συντελεστικοί της θρησκευτικότητας

- Από τι επηρεάζεται, κατά τον G. Allport, η θρησκευτικότητα του ατόμου;
- Σύμφωνα με τον P. Heelas, τις θεωρίες που ερμηνεύουν τους παράγοντες ανάπτυξης της θρησκευτικότητας, μπορούμε να τις κατατάξουμε σε τρεις μεγάλες κατηγορίες. Ποιες είναι αυτές και τι εξηγούν;

II. Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Γ. Είδη και επίπεδα πνευματικότητας

- Ποια είναι τα τρία επίπεδα πνευματικότητας κατά τον D. Benner και τι εννοεί για το καθένα από αυτά;
- Πού επικεντρώνεται, κατά τον Eugene F. Rogers, η πνευματικότητα της ορθόδοξης χριστιανικής Εκκλησίας;

- Ποια τα χαρακτηριστικά της ορθόδοξης πνευματικότητας κατά τον Γάλλο ορθόδοξο θεολόγο L. Cillet;
- Ουσιώδη συμπεράσματα σχετικά με την ορθόδοξη χριστιανική πνευματικότητα.

3. Θ. ΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

II. Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

- W. James -ορισμός
- F. Heiler – ορισμός της προσευχής
- C. Jung – ορισμός της προσευχής
- Ορθόδοξη χριστιανική Παράδοση – ορισμός της προσευχής
- Ποικίλλει ως προς την λειτουργία της η προσευχή και πώς;
- Κατηγορίες της προσευχής κατά τους D. Long, D. Elkind και B. Spilka.
- Ορθό-δοξη προσευχή και ψυχοπνευματική υγεία.

4. Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

II. Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

- Πώς μεταπλάθει η θρησκευτική εμπειρία το όλο Εγώ του ατόμου;

III. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΣΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟ

- Ανατολική ορθόδοξη θρησκευτικότητα και «εμπειρικότητα» της πνευματικότητας.
- Η χριστιανική Θεολογία δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τη θρησκευτική εμπειρία. Γιατί;

5. Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

II. Ο ΜΥΣΤΙΚΙΣΜΟΣ

A. Ορισμός και γνωρίσματα του Μυστικισμού

- Ορισμός του Μυστικισμού.
- Βασικά Γνωρίσματα του Μυστικισμού.
- Το κύριο γνώρισμα του Μυστικισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΜΟΡΦΩΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΥΤΟΣΥΝΕΙΔΗΣΙΑ

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Η έννοια της βαθμιαίας μόρφωσης μιας αυτοσυνείδησης (ταυτότητας) κατά τον E. Erikson.
- Εξασφαλίζει η θρησκεία στους πιστούς την αίσθηση του «ανήκειν»;
- Διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του εαυτού (αυτοταυτότητα);